

Konsernihallinnon toimintasuunnitelma 2025

Kaupunginhallitus

Kaupungin yhteiset toiminnot

Kuvaus toiminnasta

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä kaupunginvaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallituksessa toimii myös konsernijaosto.

Strategisten yhteisöjen osalta kaupunginhallitus on delegoinut toimivaltansa konsernijaostolle, joka huolehtii kaupunkikonsernin konserniohjauksen ja -valvonnan täytäntöönpanosta sekä niiden toimivuudesta. Konsernijaosto tekee esityksiä omistajapolitiikan linjauksista ja konserniohjauksen periaatteista, tytäryhteisöille ja -säätiöille asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista sekä muista yhteisöjen sekä säätiöiden toimintaan ja talouteen liittyvistä asioista. Lisäksi konsernijaosto ohjaa, seuraa ja valvoo kaupungin tytäryhteisöjen ja -säätiöiden toimintaa sekä niille asetettujen tavoitteiden toteutumista.

Kaupunginvaltuuston valitsema pormestari johtaa kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen asettamien strategisten tavoitteiden toteuttamisen edellyttämää poliittista prosessia, toimii kaupunginhallituksen ja kaupunginhallituksen konsernijaoston puheenjohtajana sekä vastaa kuntalaisten osallisuuden ja vuorovaikutuksen toteutumisesta. Pormestari edustaa kaupunkia koti- ja ulkomaisissa sidosryhmätilaisuuksissa. Pormestari ohjaa strategian ja talousarvion sekä muiden esittelynsä ottamien asioiden valmistelua.

Pormestarin lisäksi on kolme apulaispormestaria, joista yksi toimii hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan, toinen kasvatus- ja opetuslautakunnan, sekä kolmas kaupunkiympäristölautakunnan puheenjohtajana sekä kaikki kaupunginhallituksen varapuheenjohtajina kaupunginhallituksen määräämässä sijaan tulojärjestyksessä.

Kansliapäällikkö johtaa pormestarin alaisuudessa kaupunkikonsernin toimintaa ja vastaa sen kehittämisestä.

Kaupunginhallituksen alaisuudessa toimii 1.6.2023 alusta konsernihallinto, elinvoiman palvelukokonaisuus, lasten ja nuorten palveluiden yhteisvaikuttavan kokonaisnäkömyksen palvelukokonaisuus sekä konsernin yhtiöt ja yhteisöt.

Konsernihallinto

Konsernihallinto vastaa kaupungin toimielinten päätöksenteon valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta

sekä avustaa pormestaria ja kansliapäällikköä kaupungin hallinnon, talouden ja toiminnan johtamisessa. Konsernihallintoon kuuluvat integraatiotoiminto, strategiatoiminto ja yhteiset palvelut sekä kansliapäällikön välittömässä alaisuudessa sisäinen tarkastus ja riskienhallinta.

Integraatiotoiminto

Integraatiotoiminnon tehtävänä on tukea ja ohjata kaupunkitasoisia yhteisiä palvelujen- ja palveluverkkojenhallinnan, asiakasohjauksen, asiakkuuksien ja asiointien hallinnan sekä toiminnanohjauksen prosessien toteutumista. Integraatiotoiminto koordinoi kaupunkitasoista hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä, osallisuuden edistämistä, sekä toiminta-arkkitehtuuria ja yhteisvaikuttavaa toimintaa.

Vuonna 2025 vahvistetaan integraation kaupunkitasoisten ydinprosessien näkökulmaa yhteisvaikuttavassa johtamisessa ihmislähtöisesti ja tarpeiden pohjalta.

Strategiatoiminto

Syksyllä 2024 aloittavan strategiatoiminnon toiminta muotoutuu vuoden 2025 aikana. Strategiatoiminnon sisältöalueita ovat; strategisen tiedon johtaminen, päätöksentekoviestinnän johtaminen, edunvalvonta, päätöksenteon tuki ja kaupunkistrategia.

Yhteiset palvelut

Yhteiset palvelut tukevat palvelukokonaisuuksia huolehtimalla talouteen, henkilöstöasioihin, hankintoihin, tilaasioihin, viestintään ja markkinointiin, kehittämiseen- ja tietopalveluihin, lakiasioihin, asiakaspalveluun, tietohallintoon, tietoturvaan ja tietosuojaan, työterveyshuoltoon, sekä muuhun yleishallintoon liittyvistä kaupungin yhteisistä palveluista.

Uusi Turku toiminta- ja ohjausmalli

Turun johtamisfoorumeita uudistettiin Uuden Turun johtamis- ja toimintamalli myötä vuonna 2023 toteuttamaan vahvemmin ihmiskeskeistä ja yhteisvaikuttavaa ja poikialaista toimintaa. Toimintamallin mukaisesti perustettujen johtoryhmiä (hyvinvointi, kaupunkiympäristö ja elinvoima) täydennettiin kansliapäällikön johtoryhmällä 2024. Vuoden 2025 kuntavaalien jälkeen tulee voimaan laajempi luottamuselin- ja virkaorganisaation uudistus. Tätä muutosprosessia ohjaa puheenjohtajatoimikunta.

Yhteisvaikuttavan toiminta- ja johtamiskokonaisuuden pilotteja ovat vuodesta 2023 olleet lasten ja nuorten muutoshanke, TE2024 uudistus ja segregaaion ja sen vaikutusten vähentäminen. Vuoden 2024 aikana neljänneksi

tuotiin ilmaston ja vihreän siirtymisen kokonaisuus ja vuonna 2025 osallisuuden kaupunkitasoisen toimintamallin rakentaminen.

Toimintaympäristöön liittyvät muutokset

Väestö ja väestörakenne

Turun väestö ylitti 200 000 asukkaan rajan vuoden 2023 aikana ja Tilastokeskuksen mukaan kaupungissa asui vuoden 2023 lopussa 201 863 asukasta. Koronavuosien (2020–2021) hitaan väestönkehityksen jälkeen Turun väestönkasvu on ollut ennätysellisen suurta ja väestö on kasvanut 6726 asukkaalla viimeisen kahden vuoden aikana, ja tästä kasvusta 3963 viimeisen vuoden aikana. Väestön ennakkotietojen perusteella voidaan arvioida, että kasvu jatkuu kovana myös vuonna 2024. Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Turussa asuu toukokuussa 2024 yhteensä 202 479 henkeä ja kasvua edellisen toukokuusta on 4159 asukasta.

Turun väkiluku on kasvanut lähes 9000 asukkaalla viimeisen viiden vuoden aikana (2019–2023) ja tästä kasvusta 90 prosenttia johtuu muun kuin suomen tai ruotsinkielisen väestön kasvusta. 15,3 prosenttia turkulaisista puhui äidinkielenään jotain muuta kuin suomea tai ruotsia vuonna 2023 ja joka neljäs alle kouluikäinen (0–6-vuotiaat) turkulainen on muunkielinen.

Luonnollinen väestökasvu on ollut Turulle tappiollinen vuodesta 2017 alkaen. On luonnollista, että väestön ikääntyessä myös kuolleisuus kasvaa, mutta myös syntyvyys on ollut laskussa. Vuoden 2023 syntyvyys oli historiallisen alhainen, vuoden aikana syntyi 1 507 lasta, joka oli vähemmän, kuin kertaakaan lähes 80 vuoteen. Vuonna 2023 Turussa kuoli 590 henkeä enemmän kuin syntyi.

Turun kasvun taustalla on muuttoliike muualta Suomesta ja erityisesti ulkomailta. Turku sai vuoden 2023 aikana muuttovoittoa muista Suomen kunnista yhteensä 1 599 asukasta ja kuntien välisessä muuttoliikkeessä on palattu, ellei jopa ylitetty koronaa edeltäneiden vuosien kehitys. Maahanmuutto on ollut viimeiset kaksi vuotta ennätysellisen korkeaa. Vuoden 2023 aikana Turkuun muutti ulkomailta 4559 asukasta ja nettomaahanmuutto oli 3 135, eli 1270 ihmistä enemmän kuin vuotta aiemmin. Vuonna 2022 nettomaahanmuutto oli 1 865, mikä oli lähes 900 enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Kiihtynyttä maahanmuuton kasvua selittää osin ukrainalaisten hakeumat kotikunta-aikeudet, mutta se ei yksistään selitä kasvua. Vuoden 2024 toukokuun ennakkotietojen mukaan nettomaahanmuutto on samalla tasolla, kuin samalla vuonna aiemmin ajanjaksolla.

Turun haasteena koulutetun työvoiman muuttaminen pääkaupunkiseudulle ja lapsiperheiden muuttaminen Turun ympäryskuntiin. Ennakkotietojen mukaan kuitenkin

vuonna 2023 työllisten nettomuutto oli heikosti positiivinen ensimmäistä kertaa viiteen vuoteen. Turku menettää erityisen paljon väestöä naapurikuntiin. Vuoden 2023 aikana Turusta muutti muualle Turun seudulle 441 henkeä enemmän kuin muualta Turun seudulta muutti Turkuun. Vuoden 2023 aikana Turku sai muuttovoittoa eniten Salosta (147), Raumalta (124), Porista (104) ja Vaasasta (99). Turku taas kärsi muuttotappiota eniten Helsinkiin (-603), Kaarinaan (-255), Raisioon (-188) ja Liettoon (-92). Muualle seudulle muutto oli kuitenkin huomattavasti pienempää kuin edellisinä vuosina. Turun seudun lisäksi Turku kärsi muuttotappiota lähinnä Helsingin seudulle (-131).

Yli puolet Turun asutokunnista (56 %) oli vuoden 2023 lopussa yhden henkilön asutokuntia ja yhden hengen asutokuntien osuus oli Suomen kunnista korkein. Turkulaiset asutokunnat olivat muuta Suomea useammin yhden henkilön asutokuntia. Yhden hengen asutokuntien määrä on kasvanut viimeisten kymmenen vuoden aikana nopeammin kuin kaikkien asutokuntien määrä.

Turussa asui vuoden 2023 lopussa 16 946 lapsiperhettä eli perhettä, jossa asui vähintään yksi alle 18-vuotias lapsi. 36 prosenttia kaikista turkulaisista perheistä oli lapsiperheitä ja kaikista lapsiperheistä 29 prosenttia oli yhden huoltajan perheitä.

Työllisyys ja maahanmuutto

Turku on TE-palvelut 2024-uudistuksen myötä 1.1.2025 alkaen työllisyysviranomaisen ja Turun työllisyysalueen vastuukunta. Samaan aikaan voimaan astuvan kotoutumislain kokonaisuudistuksen myötä kunnilla on kokonaisvastuu kotoutumisen edistämisestä. Osana uudistusta kuntien maksuosuus työttömyysturvasta (ns. sakkomaksu) tulee nousemaan merkittävästi; samalla työttömyysturvallain muutokset vähentävät oleellisesti kuntien mahdollisuuksia vaikuttaa sakkomaksujen kertymiseen omilla työllistämistoimillaan.

Voimakkaasta kausivaihtelusta huolimatta työttömyys on Turussa ollut aikavälillä 2013–2023 loivassa laskussa koronapandemian aiheuttamasta äkillisestä työttömyyden kasvusta huolimatta. Myös työllisyysaste on samalla aikajaksolla noussut, ja se ylitti 70 % rajapyykin vuonna 2023. Hyvästä pitkän aikavälin kehityskulusta huolimatta ajanjaksolla 2013–2023 pitkäaikaistyöttömien määrä on lisääntynyt yli 1 000 hengellä. Pitkäaikaistyöttömien määrän vuoden keskiarvo vuonna 2023 oli lähes 4 400. Koko maan tavoin myös Turun työttömyysaste on ollut nousussa vuoden 2023 viimeisestä neljänneksestä alkaen.

Matala koulutustaso lisää työttömyysriskiä merkittävästi. Vuoden 2022 lopussa Turussa olleista 11 300 työttömästä 3 500 oli vaille perusasteen jälkeistä tutkintoa. Koulutuksen ja työllisyyden yhteyden vuoksi on tärkeää pitää jokainen turkulainen nuori perusasteen jälkeen

jatko-opintoihin ja työelämään vievällä polulla ja taittaa vuoden 2024 aikana alkanut nuorisotyöttömyyden kasvu. Myös ulkomaalaisten työttömyystilanne Turussa on ollut pitkään heikko; kuudesta suurimmasta kaupungista Turussa on korkein ulkomaalaisten työttömyysaste (26 %). Kaupungin elinvoiman, osaavan työvoiman saatavuuden ja työllisyyden edistämisen näkökulmasta maahanmuutto ja muunkielisten turkulaisten määrän kasvu on kuitenkin mahdollisuuksia luova ja väestön ikääntymisen vaikutuksia hillitsevä tekijä. Muuttoliikkeen myötä ulkomaisen työvoiman määrä on kasvanut vuodessa 15 %. Tällä hetkellä Turun työikäisestä väestöstä muunkielisiä on noin 16 %, ja osuuden ennustetaan nousevan yli viidennekseen vuosikymmenen loppuun mennessä.

Työttömyydestä huolimatta työvoimapulaa esiintyy edelleen aloittain. Perinteisiä työvoimapula-aloja ovat sosiaali- ja terveysalat sekä varhaiskasvatus, mutta pulaa osaajista on myös ravintola-alalla ja eräissä tekniikan ammateissa. Uusina osaamistarpeina ovat nousseet esiin koodaus- ja tekoälyosaaminen. Turun kauppakamarin kesällä 2024 tekemän Varsinais-Suomen kilpailukykykyselyn mukaan rekrytointivaikeuksista kärsivien yritysten määrä on edellisvuosista pudonnut merkittävästi, mutta kysynnän elpymässä osaajapulan odotetaan pahe-nevan. Osaavan työvoiman saatavuuden varmistaminen ja työmarkkinoiden kohtaannon parantaminen ovat myös jatkossa ensiarvoisen tärkeitä kaupungin kilpailukyvyllä ja elinvoimalle.

Asuminen ja rakentaminen

Vuoden 2023 toteutuneista rakennusinvestoinneista toimitilarakentaminen keskittyi Kupittaa-Itäharju alueelle asuinrakentamisen ollessa vilkkainta Kirstinpuistossa, Herttuankulmassa ja Pääskyvuoressa. Kaikki nämä ovat alueita, joissa rakentaminen myös jatkuu voimakkaana vuoden 2024 aikana ja vuoden 2024 asuinrakentamisen luvuissa tulee nousemaan näiden lisäksi myös Pukkilan alue. Rakentamisen suhdanne tulee kuitenkin näkymään vuoden 2024 aikana toteutumisivolyymien selvänä laskuna aiempiin vuosiin verrattuna.

Hyvinvointi

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävä kuuluu sekä Turun kaupungille että Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle. Tätä varten kaupungin ja alueen välillä on useita yhdyspintatyöryhmiä liittyen esimerkiksi elintapaohjaukseen ja kaavoitukseen.

Toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia hyvinvoinnissa seurataan useilla eri tavoilla. Vuosittainen hyvinvointikertomus kokoaa yhteen keskeiset haasteet ja kehittämiskohteen. Tietolähteinä käytetään kansallisia selvityksiä, kuten Kouluterveyskysely, Terve Suomi -tutkimus ja PYLL-tulokset (ennenaikaisesti menetetyt elin-

vuodet), joista tilataan sekä Turku-kohtaisia että asuin-alueille meneviä tarkempia tietoja. Kaupunginvaltuuston hyväksymässä Hyvinvointikertomuksessa on kuvattu sekä turkulaisten hyvinvoinnin haasteita ja niihin puuttamisen keinoja ja toimintaa.

Valtaosa turkulaisista voi hyvin. Haasteita ovat kuitenkin tyttöjen ahdistuneisuus, lasten ja nuorten huono fyysinen kunto, työikäisten huonoksi koettu työkyky ja ikäihmisten kokemus yksinäisyydestä. Hyvinvoinnin tilaa, toimintaympäristöä ja tavoitetilaa on kuvattu tarkemmin Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan toimintasuunnitelmassa. Konsernihallinnon integraatiotoiminnossa on hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuu-alue.

Ilmasto & Vihreä siirtymä

Turku toteuttaa Pariisin ilmastopimuksen tavoitetta rajoittaa maapallon lämpeneminen 1,5 asteeseen ja mahdollistaa tämän mukaista kestävä elämää ja vauhdittaa vihreää siirtymää yhdessä korkeakoulujen, kansalaisten, yritysten ja yhteisöjen kanssa. Turun kaupunginvaltuusto hyväksyi päivitetyn Ilmastosuunnitelman 2029 yksimielisesti 16.5.2023 § 103. Tavoitteena on hiilineutraali alue vuoteen 2029 mennessä ja ilmastopositiivinen siitä eteenpäin sekä kattava varautuminen ilmastomuutoksen aiheuttamiin riskeihin ja vaikutuksiin. Kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisen rinnalla tavoite vaatii hiilen sidonnan lisäämistä ja uusiutuvan energian ylituotantoa suhteessa alueen omaan kulutukseen sekä kiertotalouden ja vähähiilisen innovaatiotoiminnan vahvistamista.

Talous

Talousarvion ja toimintasuunnitelmien valmistelu on ollut viimeisten vuosien aikana poikkeuksellisen haastavaa. Kaupungin talouteen on kohdistunut vaikutuksia, joiden ennakointi on ollut vaikeaa. Inflaation aiheuttamat suorat ja välilliset vaikutukset, sopimusperusteiset indeksitarkistukset sekä palkkaratkaisu ovat kasvattaneet toimintamenoja voimakkaasti. Samaan aikaan verotulot ja erityisesti valtionosuudet ovat pienentyneet.

Synkkenevä kuntatalouden tilanne asettaa haasteita taloudenpidolle ja vaatii huolellista suunnittelua ja toimenpiteitä tulevaisuuden varalle. Kuntatalouden menot voivat osoittautua arvoitua maltillisemmiksi, mikäli kunnat pystyvät sopeuttamaan sekä palveluverkkoaan että toimintaansa vastaamaan pienenevää palvelutarvetta ja rahoitusta. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksesta huolimatta kuntataloudessa vallitsee edelleen tulojen ja menojen välillä rakenteellinen epätasapaino, joka uhkaa syventyä lähivuosina ilman uusia toimenpiteitä. Kunnilla on tehtäväkentän supistuttua aiempaa vähemmän mahdollisuuksia menosopeutukseen, joten sopeutuspa-

kohdistuu aiempaa enemmän veroprosenttien korotuksiin. On hyvä tiedostaa, että palvelutuotannon välittömillä toimintatuotoilla katetaan vain noin 35 % toimintameinoista. Valtaosa katetaan valtionosuuksilla ja verotuloilla, joilla pitäisi pystyä kattamaan myös investointimenot. Viimeisten vuosien toimintakatteen kestäättömän voimakas kehitys on heikentänyt kaupungin investointikykyä. Toimintakatteen kehityksen hidastaminen ja kasvun palauttaminen kestäväälle uralle vaatii voimakkaita ja nopeita palvelukokonaisuuksissa toteutettavia toimenpiteitä. Verorahoituksen heikentyneet ennusteet muodostavat lisäsopeutuspaineen käynnistyvälle taloussuunnitelmakaudelle.

Tammikuussa 2023 aloitettu sopeuttamisohjelmantytön prosessi on edennyt suunnitelman mukaan. Sopeuttamisohjelmantytön kohteena on koko kaupunkikonserni. Tavoitteena on tunnistaa merkittäviä teemoja ja keinokokonaisuuksia, jotka voidaan kirjata seuraavan taloussuunnitelmakauden toiminnan tavoitteiksi. Sopeuttamisohjelman tavoitteena on hillitä toimintakatteen kasvua 30 miljoonalla eurolla vuoden 2026 loppuun mennessä. Toimintakatteen kasvua tulee pystyä hillitsemään ja kokonaisuutta on tasapainotettu kohdentamalla sopeutustavoitetta toimintakatteeseen siten, että tilikauden yli-/alijäämä on palautettu voimassa olevan taloussuunnitelman tasolle. Viime vuoden aikana valmistellut ja hyväksytyt talouden tasapainottamiseen tähtäävät toimenpiteet ovat käynnissä. Näiden toimenpiteiden vaikutusarviot eivät riitä kattamaan talousarviolityksestä aiheutuvan toimintakatteen kasvun ja verorahoituksen heikentymisestä aiheutuvaa vajetta.

Uusia sopeutusmahdollisuuksia kartoitetaan parhaillaan koko kaupungin tasolla aktiivisesti. Kaikkia tarpeita tullaan tarkastelemaan kriittisesti. Tuottavuutta ja kustannustehokkuutta on kyettävä parantamaan. Kasvu on yksi vaivattomimmista lääkkeistä talouden epätasapainoon. Tästä syystä toimintasuunnitelmassa tulee priorisoida erityisesti kasvua tukevia toimenpiteitä. Kevään aikana on kartoitettu palvelualuekohtaisesti talouteen kohdistuvia tarpeita. Valmistelussa on havaittu runsaasti toimintakatetta heikentäviä toimintamenojen lisäyksiä ja toimintatulojen vähennyksiä. Menoja vähentäviä tai tuloja lisääviä tekijöitä tunnistettiin maltillisesti. Kaupunginhallituksen toimielimessä määräraharahatarvetta ovat kasvattaneet erityisesti palkkaratkaisun sopimusperusteiset muutokset sekä tilakustannusten kasvu.

Henkilöstö

Uuden Turun toiminta- ja johtamismalli, sitä tukevan organisaation muodostuminen sekä työllisyyspalveluiden siirtyminen kuntien vastuulle vuoden 2025 alussa ovat muutoksia, joilla on oleellista vaikutusta koko organisaatioon. Lähivuosina uudistusten myötä korostuvat erityi-

sesti uuden organisaatiokulttuurin muodostuminen ja yhteensovittaminen sekä lähijohtajatyön tukeminen muutostilanteessa. Jotta muutos on hallittua, tulee johtamisen ja osaamisen päivittyä vastaamaan ympäristön, organisaation monimuotoisuuden ja henkilöstön tarpeita. Keskeisenä tavoitteena on olla sekä veto- että pitovoimainen työnantaja, jonka palveluksessa jokainen pystyy saavuttamaan oman potentiaalinsa ja kokee tulevansa arvostetuksi.

Organisaatiossa tarvittavan osaamisen ja kyvykkyyksien tunnistaminen ja kehittäminen haastava taloustilanne huomioiden tulee olemaan lähitulevaisuuden haasteena. Lisäksi keskeisessä roolissa on vaihtuvuuden haltuunotto niin, että sen tuomat mahdollisuudet hyödynnetään organisaation muutoksessa tulevaan, mutta niin ettei se kuormita henkilöstöä kohtuuttomasti eikä aiheuta riskejä tiedon hallitsemattoman poistuman myötä. Lähitulevaisuudessa ennakoivan ja kestäväen henkilöstösuunnittelun rooli tulee korostumaan osana kaupungin talouden tasapainottamista.

Turulla on jatkossakin suurena työnantajana vastuu siitä, että sen toiminta on vastuullista ja että se tukee kestäväen kehityksen tavoitteita. Keskiöön nousevat muun muassa yksilölliset tarpeet huomioivien työskentelymallien mahdollistaminen ja teknologian tuomien mahdollisuuksien hyödyntäminen joustavasti työolosuhteiden parantamiseksi.

Turvallisuus ja riskienhallinta

Globaali turvallisuusympäristö on jatkuvassa muutoksessa. Israelin ja Palestiinan välisen konfliktilla ja Venäjän hyökkäyssodalla Ukrainaan on edelleen valtavat globaalit vaikutukset. Turvallisuusympäristön muutos, energian hinnan muutokset, kohonnut korkotaso, julkisen talouden tasapaino-ongelmat ja suhdannetilanne vaikuttavat negatiivisesti mm. kuntalaisten kriisinkestävytyteen. Samalla myös hybridi-vaikuttaminen Suomea kohtaan on lisääntynyt, minkä vuoksi tarvitaan myös paikallistason ennaltaehkäisyä.

Sisäministeriö ja valtionvarainministeriö ovat käynnistäneet selvityksen alueellisen varautumisen ja tilannekuva-toiminnan kehittämistarpeista. Tavoitteena on yhdenmukainen toimintamalli ja käytännöt erilaisten normaaliolojen häiriötilanteiden ja poikkeusolojen hallintaan

Turun kaupunkikonsernin varautumista ohjaa valmiusohje. Kaupungin palvelukokonaisuudet ja kaupunkikonserniin kuuluvat yhteisöt laativat tätä ohjetta tarkentavat valmiussuunnitelmansa vastuullaan olevien elintärkeiden tehtäviensä hoitamiseksi kaikissa oloissa.

Kaupungin tavoitteena on häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumisella suunnitelmien ja harjoittelun avulla luoda valmius välttämättömän palvelutuotannon jatkuvuudelle kaikissa oloissa. Lisäksi on varauduttava huo-

lehtimaan lakisääteisistä erityistehtävistä poikkeusoloissa, joita ovat kunnissa väestönsuojelu ja erilaiset säännöstelytehtävät paikallistasolla.

Riskienhallinnan tavoitteena on puolestaan saada kohtuullinen varmuus organisaation tavoitteiden saavuttamisesta sekä toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä. Kunnan palveluiden turvaaminen (jatkuvuudenhallinta) perustuu siihen, että suurimmasta osasta normaaliolojen häiriötilanteita voidaan selviytyä jokaisen organisaation omilla voimavaroilla.

Riskienhallinnan avulla tunnistetaan kaupungin toimintaan mahdollisesti vaikuttavat tapahtumat ja saatetaan tapahtumien riskit kaupungin hyväksymälle tasolle. Turun kaupungissa riskienhallinta kattaa strategiset, operatiiviset, talous- ja vahinkoriskit.

Palvelukokonaisuudet ja tytäryhteisöt kokoavat vuosittain omiin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selontekoihinsa arvionsa yksikkönsä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanosta, havaituista puutteista sekä kehittämissuunnitelmista.

Hankinnat

Hankinnoilla on suuri toiminnallinen ja taloudellinen merkitys Turun kaupungissa. Kuntalaisille järjestettävien ja sisäisten palvelujen, aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot sekä investoinnit muodostavat merkittävän osan Turun kaupungin menoista. Palveluhankintojen arvo on ollut selvässä kasvussa viime vuosina. Vuonna 2022 alkanut Ukrainan sota sekä sen seurauksena syntynyt talous- ja energiakriisi on johtanut joidenkin hankintojen hinnannousuun ja aiheuttanut toimitusvaikeuksia. Vuonna 2023 ostolaskujen arvonlisäveroton arvo oli yhteensä n. 447 milj. euroa. *). Hankinta- ja ostoprosessien tehostamisella kaupungin kaikissa yksiköissä sekä strategisella että operatiivisella tasolla on tärkeä rooli kaupungin talouden tasapainottamisessa. Merkittävimpiä säästöjä voidaan saada aikaan pyrkimällä vaikuttamaan

euromäärältään suurimpiin hankintoihin. **) Varsinais-Suomen hyvinvointialueen muodostuminen vähensi kaupungin ostovolyyymiä. Volyymin kasvattamiseksi seudullisia hankintoja lisätään ja pyritään siihen, että konserniyhtiöt osallistuvat yhä laajemmin yhteishankintoihin.

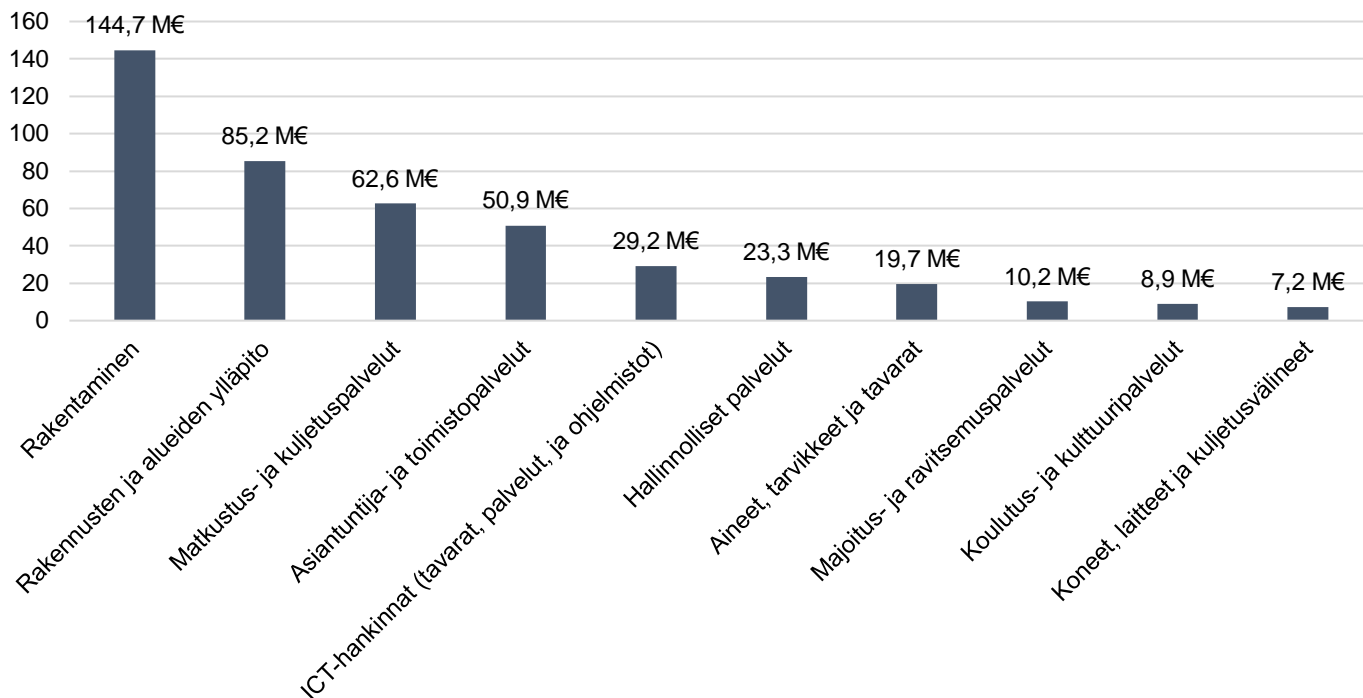
Turun kaupungin hankintojen toteuttamista ohjaa kaupungin hankintastrategia. Hankintastrategiassa painopisteinä ovat taloudellinen, sosiaalinen ja ekologinen vastuullisuus sekä hankintojen vaikuttavuus. Hankintastrategian vaikuttavuuden tavoitteilla ja toimenpiteillä tuetaan Turun kaupunkistrategiaa, strategisia ohjelmia ja kaupungin palvelurakenteen kehittymistä. Toimenpiteillä edistetään hankintojen kustannustehokkuutta sekä laadukkaiden ja vaikuttavien julkisten palvelujen hankintoja Turun kaupungin asukkaille. Strategiatavoitteiden saavuttaminen edellyttää mm. strategista tiedolla johtamista sekä hankinta- ja innovaatio-osaamiseen panostamista ja hankintariskien hallintaa. Tulevalla suunnitelmakaudella keskitytään hankintojen kustannustehokkuuden parantamiseen erityisesti infran ja toimitilojen kunnossapidon osalta.

Hallitusohjelmakirjauksiin perustuen hankintalakia ollaan muuttamassa. Tavoitteena on lisätä kilpailua ja esim. asettaa sidosyksikön omistukselle vähimmäisomistusprosentti. Vaatimus todennäköisesti pikemmin nostaisi kustannuksia. Vähimmäisomistusprosentin mahdollinen toteutuminen aiheuttaa tarpeen eräiden in-house-yhtiöiden omistusten uudelleenjärjestelyihin. Lisäksi eräissä yhtiöissä on tarpeen muuttaa osakassopimuksia/yhtiöjärjestyksiä vastaamaan paremmin in-house-yhtiöiltä vaadittavaa kaikkien omistajan riittävän määräysvallan vaatimusta.

*) 447 milj. euroa perustuu Hansel Oy:lle toimitetun ostolaskuaineiston analyysiin.

**) Turun kaupungin 10 euromäärältään merkittävintä hankintakategoriaa v. 2023 ostolaskutietoihin perustuen.

Ostolaskut (€) hankintakategorioittain Turun kaupunki 2023, Top 10

Lähde: Hansel Oy, Turun kaupungille tuotettu tunnuslukuanalyysi v. 2023 ostolaskuista. Kategorioiden muodostamisessa on hyödynnetty julkisen sektorin hankintakategoria-luokittelumallia, jonka taustalla on JHS192-suositus.

Toiminnan kehittämissuunnitelma ja strategiset painopisteet

Konsernihallinnon kehittämisen lähtökohtana on keväällä 2022 hyväksytty kaupunkistrategia ja syksyllä 2021 hyväksytty pormestariohjelma. Kaupunkistrategian painopisteet ovat:

Kestävä tulevaisuus

Toimimme kestävänsä kehityksen periaatteiden mukaisesti kaikessa. Turku uudistuu ja kasvaa niin, että luomme hyvinvointia nykyisille ja tuleville asukkaille luontoa kunnioittaen

Sujuvaa arkea

Kaupunkilainen tai matkailija löytää häntä kiinnostavat palvelut helposti ja oikeaan aikaan. Turkulaiset kokevat, että he ovat tärkeitä. Erilaiset palvelut ohjaavat kaupunkilaisia kohti heidän tavoitteitaan – vaikkapa uuden opiskelu- tai työpaikan löytämistä. Ketään ei jätetä yksin, arki on sujuvaa ja vaivatonta.

Hyvinvoivat asukkaat

Kuuntelemme ja kohtaamme nykyisiä ja tulevia kaupunkilaisia sekä tarjoamme aitoja keinoja osallistua ja vaikuttaa palveluihin ja päätöksentekoon. Osallisuuden keinoja kehitetään jatkuvasti ja niitä ovat esimerkiksi asukasbudjetti, kansalaisraadit tai lapsivaikutusten arviointi. Hyvinvointialue ja kolmas sektori ovat tärkeitä yhteistyökumppaneitamme.

Elinvoimainen ja kasvava kaupunki

Turun menestys perustuu yhteistyölle. Koulutuksen, tutkimuksen ja yritystoiminnan avulla luomme menestyvää elinkeinotoimintaa, työllisyyttä sekä hyvinvointia. Työttömyysasteemme on maan suurten kaupunkien keskiarvoa matalampi, ja taloutta hoidetaan harkiten ja sääntillisesti. Tavoitteenamme on, että Turku ja Turun seutu kasvavat vähintään samaa vauhtia muiden suurten kaupunkiseutujen kanssa.

Luontokaupunki Turku

Turku on vuonna 2030 yksi maailman johtavista ilmasto- ja luontokaupungeista. Olemme hyvässä vauhdissa kohti tilannetta, jossa elämme tasapainossa maapallon kantokyvyn kanssa ja jossa jätettä ja hukkaa ei synny.

Laadukasta koulutusta

Tarjoamme laadukkaan ja houkuttelevan kasvatuksen ja koulutuksen polun varhaiskasvatuksesta korkeakouluhin. Haluamme, että turkulaiset koululaiset voivat olla maailman onnellisimpia. Turvallinen varhaiskasvatus, laadukas perusopetus, vahva yleissivistävä lukiokoulutus, työelämän tarpeisiin vastaava ammatillinen koulutus sekä huippuluokan monipuolinen korkeakoulutus houkuttelevat lapsiperheitä ja nuoria Turkuun ja mahdollistavat kaikkien turkulaisten ja Turkuun muuttavien kasvun, oppimisen ja osaamisen kehittämisen.

Aktiivinen kulttuurikaupunki

Olemme pohjoismaiden pääkaupunkien vertaisena tunnettu kulttuuri-, liikunta-, tapahtuma- ja matkailukaupunki. Yhdessä kaupunkilaisten kanssa laadittu kulttuurilupaus ohjaa tietä tulevaisuuteen.

Kansainvälinen Turku

Ajamme omia tavoitteitamme suoran kansainvälisen työn avulla. Näitä tavoitteita ovat esimerkiksi Turun tunnettuuden lisääminen ja imagon vahvistaminen, aktiivisuus ilmastotyössä, merkittävien tapahtumien järjestäminen, sekä edunvalvonta meille tärkeissä asioissa, kuten kestävässä kaupunkikehityksessä, liikenteessä, kulttuurissa ja koulutuksessa.

Infra- ja tilainvestoinnit sekä ensikertainen kalustaminen

Investointiohjelmien ja kiinteän omaisuuden myyntitavoitteiden toteutusta varten kaupunginhallituksen omaisuudenhallinnan tulosityksiköille (1602 KH/maaomaisuus, 1603 KH/Infraomaisuus, 1604 KH/Tilaomaisuus) on varattu investointiosaan ja käyttötalousosaan talousarviomäärärahat. Kaupunkiympäristön palvelukokonaisuus vastaa kokonaisuuden toteutuksesta ja raportoinnista.

Tilapalvelut vastaavat tilahankkeiden hankesuunnitelusta, jossa kerätään tilahankkeen lähtötiedot investointipäätöstä varten. Samassa yhteydessä päätetään hankkeen toteutusmuodosta ja rahoitusmallista. Tilahankkeiden päivitetty hankesuunniteluohje on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 22.1.2024 § 10. Tilakonseptointi toimii suunnittelijoiden käsikirjana, joka nopeuttaa hankesuunnitteluprosessia. Suunnittelun käsikirjat saavat liitteeksi kalustekonseptit. Tilapalveluiden toimitilajohtaminen vastaa kohteiden ensikertaisesta kalustamisesta toteutuksesta ja raportoinnista. Kalustemäärärahat sisältyvät kaupunginhallituksen omaisuudenhallinnan talousarviomäärärahoihin (KH/Ensikertainen kalustaminen).

Kaupunkiympäristön palvelukokonaisuus vastaa infrainvestointiohjelman laadinnasta. Infrahankkeiden tarveselvitys- ja hankesuunnittelun menettelyohje on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 13.2.2023 § 32. Talousarviossa 2024 kiinteistökehityshankkeiden ja kärkihankkeiden kaava-ajoitusten muutokset ja vaikutukset infrainvestointiohjelmaan on sovitettu yhteen. Investointien aikataulutaminen tehdään kokonaisarviointin pohjalta, joissa huomioidaan tehokkuus, kannattavuus, välttämättömyys, käyttötalous ja kasvun mahdollisuudet.

Kehittäminen

Osana Uuden Turun kehittämistä on vuoden 2024 aikana perustettu tietohallinnon vastuualue kokoamaan

yhteen tietohallinnon elementit. Tietohallinnon tehtävänä ovat IT- ja tietoturvapalvelut, digikehittämisspalvelut/ tietotekninen tukipalvelu, kaupungin vastuulla olevien tietojärjestelmien ylläpito ja kehittäminen, tietoteknisen osaamisen kehittämisvastuu kaupunkitasolla ja ICT-arkkitehtuuri

Tietohallinnon merkittävänä tehtävänä on edistää kaupungin digitalisaatiota. Yksi näkyvimmistä painopisteistä on automatisaation lisääminen ja tekoälyn hyödyntäminen kaupungin eri tehtävissä. Tekoälyn käyttö on aloitettu vuoden 2024 aikana ja sitä laajennetaan merkittävästi vuoden 2025 aikana. Tekoälyn hyödyntämisen tavoitteena on tehtävien automatisointi, laadun ja kustannustehokkuuden parantaminen.

Kaupungin kärkihankkeet

Pormestariohjelmaan nostettiin yhteensä viisi kärkihanke: Tiedepuiston kärkihanke, Keskustan kehittämisen kärkihanke, Osaamisen kärkihanke, Kulttuurin kärkihanke sekä Yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja asuinalueiden tasapainoisen kehityksen kärkihanke.

Kärkihankkeiden toimintasuunnitelmat ja toimintamallit ovat luotu rinnakkain ja yhdessä, jotta toiminta tukisi mahdollisimman hyvin ja tehokkaasti Pormestariohjelman tavoitteita. Kärkihankkeet ovat edenneet toimintasuunnitelmien mukaisesti ja suurimman osan tavoitteista on saatu valmiiksi. Valtuustokauden viimeinen vuosi on Kärkihankkeille tärkeä. Viikkaiden vuosien ja toiminnan jälkeen tavoitellaan kaikkien suunnitelmien, valmistelujen ja kokeilujen loppuun viemiseksi: Syksyllä 2024 ja talvella 2025 evaluoidaan Kärkihankkeiden toiminta, toimintamallia ja vaikutettavuutta. 2025 osallistutaan seuraavan valtuustokauden valmisteluun ja ennakoitusti myös hakemaan mahdollisimman paljon ulkoista rahoitusta tukemaan kaupungin kehitystä ja uutta Pormestariohjelman tavoitteita.

Henkilöstö

Henkilöstöstrategia on yksi kaupungin strategisista ohjauksiakirjoista, joka tukee koko kaupungin strategian ja vision toteuttamista. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 11.4.2022 henkilöstöstrategian vuosille 2022–2025. Henkilöstöstrategian visiona on: Turku on vetovoimainen työnantaja. Visiota toteutetaan henkilöstöstrategiassa kolmen painopisteen kautta (työ lisää hyvinvointia, osaaminen ja uudistuminen sekä parempi johtaminen). Toimintaympäristön muuttuessa lähitulevaisuudessa keskitytään erityisesti siihen, että jokaisen perustehtävä on selkeä ja merkityksellinen, tavoitteellisuus säilytetään muutoksessa ja johtaminen koetaan oikeudenmukaiseksi.

Toiminnan tavoitteet

Pormestariohjelman toimenpiteet

Teema: Edunvalvonta

Nro	Tavoite	Talousarvio 2025
1	Lääkekehityskeskukseen saaminen Turkuun vahvistamaan lääke- ja diagnostiikka-alan kehittymistä Suomen yhdeksi talouden kivijalaksi.	Tavoite toteutunut.
2	Saaristomeren suojelun toteuttaminen ja siihen riittävän rahoituksen saaminen, jotta maailman herkimmän, kauneimman ja saastuneimman saariston tila paranee ja jotta se säilyy myös tulevien sukupolvien ilona ja vahvistaa alueemme luonnon monimuotoisuutta.	Jatketaan vaikuttamista, jotta hallitusohjelmaan kirjatut toimet Saaristomeren ja sen valuma-alueen ravinnekierron parantamiseksi toteutetaan täysimääräisesti ja niille varataan riittävät kohdennetut määrärahat valtion talousarviossa. Vaikutetaan siihen, että Saaristomeren tila huomioidaan myös Suomen kansallisessa ennallistamissuunnitelmassa. Tehostetaan edunvalvontaa yhteistyössä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ja Varsinais-Suomen liiton kanssa painottaen kansallisen edunvalvonnan lisäksi myös keskeisiä EU-instrumentteja, kuten CAP-valmistelua. Osallistutaan Saaristomeri-ohjelman alueelliseen yhteistyöhön ja pyritään varmistamaan alueellisten toimien vaikuttavuus ja skaalautuvuus.
3	Tunnin junan toteuttaminen ja investointipäätös uudelle rautayhteydelle siten, että junayhteys on otettavissa käyttöön 2030.	Jatketaan vaikuttamista yhteistyössä muiden yhteysvälin kuntien kanssa Länsiratahankkeen riittävän rahoituksen varmistamiseksi, jotta hanke voi siirtyä rakentamisvaiheeseen vuoden 2025 aikana.

Teema: Hiilineutraali ja resurssiviisas Turku

Nro	Tavoite	Talousarvio 2025
4	Huomioidaan kaupungin ilmastotavoitteet erityisesti maankäyttöä, energiaa, rakentamista ja liikkumista koskevassa päätöksenteossa.	Ilmastosuunnitelmaa (päivitetty kv 16.5.2022 § 103) toteutetaan koko kaupunkikonsernissa ja siinä asetetut tavoitteet huomioidaan edelleen tehostetusti valmisteltavissa maankäytön, energian, rakentamisen ja liikkumisen suunnitelmissa ja toimenpiteissä. Investointeja vahvistetaan hyödyntäen EU:n hiilineutraalien kaupunkien mission ilmastokaupunkisopimuskokonaisuutta ja yhteistyötä. Valmistelussa sovelletaan kattavasti EU:n Vihreän rahoituksen taksonomiaa (ml. ilmastomuutoksen hillinnän ja sopeutumisen kriteerejä).
5	Edistetään siirtymää kohti kiertotaloutta ja laaditaan toimenpideohjelma sen tueksi.	Kiertotalouden tiekarttaa (kh 22.11.2021 § 518) toteutetaan koko konsernissa ja resurssiviisautta edistetään laajassa yhteistyössä alueellisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti. Samanaikaisesti arvioidaan tiekartan toteutumista ja päivitetään tarvittaessa sen tavoitteita, lähestymistapaa ja sisältöä niin, että mahdollinen päivitetty tiekartta voidaan tuoda päätöksentekoon viimeistään vuoden 2026 aikana. Kiertotalousratkaisulla tavoitellaan vaikuttavuutta ilmastomuutoksen hillintään, luonnon monimuotoisuuteen sekä alueen vetovoimaan ja kilpailukykyyn. Turun roolia kiertotalouden kansainvälisessä yhteistyössä vahvistetaan erityisesti osallistamalla vahvasti ICLEI-verkoston työhön ja ohjaukseen.
6	Selvitetään päästöbudjetointia tavoitellen sen ottamista osaksi talousarvioprosessia.	Ilmastoperusteet tuodaan edelleen tehostetusti valmisteltaviin maankäytön, energian, rakentamisen ja liikkumisen suunnitelmiin, investointeihin ja esityksiin/päätöksiin hyödyntäen ilmastobudjetointia ja soveltamalla EU:n Vihreän rahoituksen taksonomiaa. Ilmastobudjetoinnin ylläpidon ja kehittämisen edellytykset turvataan ja vihreän siirtymän investointeja vauhditetaan aktiivisesti yhteistyössä kumppanien kanssa.
7	Toteutetaan tehtyjä päätöksiä koskien Turun hiilineutraalisuus 2029 –ohjelmaa. Päivitetään toimenpideohjelma huomioiden, että suhteellisesti suurin päästövähennystavoite kohdistuu tulevalle kaudella liikenteeseen.	Ilmastosuunnitelmaa toteutetaan koko konsernin toimesta kaupunginhallituksen ja –valtuuston seurannassa. Samanaikaisesti suoritetaan ilmastosuunnitelman valtuustokausittainen laaja arviointi- ja päivistytyö, jonka tuloksena tuodaan tehostetut toimet kohti vuotta 2029 sisältävä päivitetty ilmastosuunnitelma valtuuston päätettäväksi viimeistään kevään 2026 aikana. Kansalaisten, yritysten, yhteisöjen ja kehityskumppanien osallistumista vahvistetaan hyödyntäen EU:N hiilineutraalien kaupunkien missiota ja ilmastobudjetointia

Nro	Tavoite	Talousarvio 2025
		kehitetään edelleen ja vihreän siirtymän investointeja vahvistetaan ja vauhditetaan. EU:n Vihreän rahoituksen taksonomiaa sovelletaan kattavasti konsernin ilmastoinvestointien ilmasto-, luonto- ja kiertotalousvaikuttavuuden arviointiin ja vahvistamiseen.
8	Toteutetaan tehtyjä päätöksiä luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseksi (LUMO-ohjelma). Asetetaan valmistelun pohjalta luontotavoite.	Luontopositiivisen kasvavan kaupungin lähestymistapaa kehitetään ja vahvistetaan. Luontotoimia kehitetään ja toteutetaan koko konsernissa sekä vahvassa yhteistyössä ja vuorovaikutuksessa kansalaisten, yritysten ja yhteisöjen kanssa niin, että luonnon monimuotoisuus ja ekologinen verkosto Turun alueella vahvistuu. Edistymistä seurataan, uusia toimenpiteitä luodaan jatkuvasti ja toteutuksesta viestitään aktiivisesti ja osallistavasti.

Teema: Hyvinvoinnin edistäminen ja palveluiden kehittäminen – Hyvinvoiva Turku

Nro	Tavoite	Talousarvio 2025
10	Koulu- ja päiväkotitilojen tulee olla terveitä ja turvallisia. Päivitetään koulu- ja päiväkotiverkko vastaamaan asuinalueiden tarpeita ja laaditaan korjaus- ja uudisrakentamissuunnitelma väistötilatarpeineen. Vahvistetaan tilojen käyttöä koulun ulkopuolella.	Koulu- ja päiväkotiverkkosuunnittelua edistetään systemaattisesti. Toisen asteen koulutuksen verkon tulevaisuuden tarpeet erityisessä tarkastelussa. Verkkoratkaisuja tulevia koulu- ja päiväkotihankkeiden hankesuunnitelmia laaditaan ja saatetaan päätöksentekoon. Tilastrategiasta päätetään ja koulu alustana konseptia pilotoidaan ja kehitetään edelleen.
11	Kaupunkilaisten valinnanvapautta lisätään.	Palvelustrategian linjauksista ja sisällöistä on päätetty ja niitä ehdotetaan osaksi uutta pormestariohjelmaa.
12	Laaditaan palvelustrategia, jossa määritellään millaista laatua palveluilta, odotetaan ja mitkä tuottamisen tavat voivat olla mahdollisia.	Palvelustrategian linjauksista ja sisällöistä on päätetty ja ne tulevat osaksi uutta pormestariohjelmaa.
13	Selvitetään mahdollisuudet koota ruotsinkieliset palvelut yhteen kokonaisuuteen.	Tavoite toteutunut. Liittyy sosiaali- ja terveyspalvelujen toimintaan ja toteutui osana Varhan käynnistämistä.
14	Yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa luodaan kokonaisvaltainen hyvinvoinnin edistämisen toimintamalli vuoden 2023 alkuun mennessä.	Järjestöjen ja Varhan kanssa on sovittu yhteistyökäytänteet ja toimintaa kehitetään osana perustoimintaa. Hyte-avustusten uudistuksen toimivuutta seurataan.

Teema: Jatkuvasti parempi Turku

Nro	Tavoite	Talousarvio 2025
38	Edistetään hyvää tiedolla johtamisen kulttuuria. Perustetaan yhteistyössä alueen yliopistojen kanssa arviointipaneeli arvioimaan kärkihankkeiden toimenpideohjelmia, toteutumista ja vaikuttavuutta.	Toimenpide aloitettu ja valmistuu 2025 alussa.
39	Luodaan Turkuun asiointitili, jota kautta on helppo hoitaa asioita sujuvasti ajasta ja paikasta riippumatta. Hyödynnetään digitaalisuutta ja dataa myös osana kaavoitusta, luvitusta, katujen ja katuverkon kunnossapitoa ja opastuksia.	Työstetään pilottiratkaisu (MVP) asiointitilistä edellisen vaiheen ja kansliapäällikön joryn tekemän skenaariolinjauksen ja päätöksen mukaisesti vuonna 2025. Tehdään kilpailutus, edellisen vaiheen määrittelyjen tarkennettujen tuotosten mukaisesti. Palvelun kehittämisen käynnistäminen ja kehittäminen valitun kumppanin ja asiakkaiden kanssa. Ensimmäisen version käyttöönotto vuonna 2025.
40	Rakennuttamisessa siirrytään malliin, jossa rakennuttaminen ja uusien kaupungin tilojen omistaminen siirretään perustettavaan tai olemassa olevaan yhtiöön. Yhtiö ottaa vastuulleen myös kiinteistöjen ylläpidon.	Kaupunginhallitus on päättänyt, että uudisrakennushankkeet toteuttaa lähtökohtaisesti Koy Turun Monitoimitilat ja toteutus vahvistetaan kunkin hankesuunnitelman hyväksymispäätöksen yhteydessä. Konsernijaosto päättää yhtiön strategisuudesta ja hallituksen kokoonpanosta 9/2024, minkä jälkeen yhtiö rekrytoi toimitusjohtajan. Yhtiö toimii asetetun tavoitteen mukaisesti vuonna 2025.
41	Resursoidaan ja vakiinnutetaan asukkaiden osallisuuteen liittyviä toimintamalleja, kuten kansalaispaneelit. Asukasbudjetoinnin osuutta kasvatetaan. Huolehditaan erityisesti nuorten osallisuudesta.	Päivitetään osallisuuden toimintamalli. Järjestetään kaksi kansalaispaneelia, lisätään puntarovien menetelmien osamista työntekijöiden keskuudessa, pilotoidaan eva-mallia ja toteutetaan asukasbudjetin läpimenneet hankkeet.
42	Varmistetaan, että ikäkaarimallin mukainen palveluajattelu tulee osaksi toimintaa.	Uuden Turun yhteisvaikuttaviin toimintoihin sisällytetään lasten ja nuorten sekä muiden pilottihankkeiden lisäksi edistetään toimintamallin rakentamista muille ikäryhmille. Työikäisten osalta toimintamalli rakentuu osana TE-uudistusta ja hyvinvointikertomukseen ja -suunnitelmaan sisällytetään ikäihmisten osuus.

Nro	Tavoite	Talousarvio 2025
43	Seurataan johtamisjärjestelmän muutoksen vaikutuksia ja onnistumista säännöllisesti valtuustokauden aikana ja asetetaan muutokselle tarkempia osatavoitteita.	Toiminta- ja johtamisjärjestelmän viimeistely keväällä ja toteutus kuntavaalien jälkeen.
44	Tavoitteena on, että Turku on vetovoimainen työnantaja. Henkilöstön osaamista arvostetaan ja kannustetaan ja tuetaan oman osaamisen kehittämiseen. Panostetaan henkilöstön hyvinvointiin.	Kunta 10 -tulosten sekä omien kyselyiden pohjalta tuetaan työhyvinvointitoimia kaupunkitasoisesti sekä palvelualueilla niin, että tavoite ”työ lisää hyvinvointia” on elävä kirjaus. Osaamisen kehittämisessä ensisijaiset välineet ovat päivitetty koulutussuunnitelma ja tavoite- ja kehityskeskustelu, jossa tavoitteet tekemiselle ja osaamisen kehittämiselle sidotaan kaupungin strategiaan tavoitteisiin. Varmistetaan uuden KEVAN pulssikyselyn avulla ajantasainen työhyvinvoinnin tilannekuva ja tukeminen palvelualueilla.
45	Toiminnan kantavana periaatteena on asukas- ja asiakaslähtöisyys, jonka tuloksena turkulaisten ja Turussa toimivien tulee saada parempaa palvelua nopeammin.	Integraation ydinprosessien toimintamallien vahvistaminen kaupungin toiminnassa. Toimintamallia rakennetaan ja vahvistetaan seuraavissa projekteissa yritysasiakkuuksien ja -asiointien hallinnan hanke, asiointitilin kehittäminen, nuorten asiakasohjauksen hanke, kaikkikanavaisen neuvonnan projekti ja asiakasymmärryksen lisääminen kaupunkitasolla.
46	Toteutetaan omistajapolitiikan linjauksia määrätietoisesti ja loogisesti siten, että yhtiöt voivat toimia tehokkaasti valitulla toimintatavalla toimintaympäristön haasteet huomioiden.	1–12/2025 jatkuva tavoite.

Teema: Kansainvälisyys ja verkostot – Turku, kokoaan suurempi maailmalla

Nro	Tavoite	Talousarvio 2025
48	Huolehditaan kansainvälisen koulun jatkosta ja siirrosta keskustan lähistölle (esimerkiksi Itäharjulle).	Kiinteistössä toteutetaan omistajan toimesta suunnitellut muutostyöt, jotta tilat voidaan ottaa käyttöön 2026.
49	Toimitaan aktiivisesti sellaisissa kansainvälisissä verkostoissa, jotka tukevat Turun omien tavoitteiden saavuttamista.	Kaupunki jatkaa aktiivista toimintaa eri kansainvälisissä verkostoissa ja hakee verkostojen kautta edunvalvontaa etua, yhteistyökumppaneita, sparrausta sekä yhteistyöhankkeita. Kaupunki arvioi jatkuvasti kansainvälisten verkostojen toimintaa ja tavoitteita erityisesti muuttuneen kansainvälisen poliittisen tilanteen takia.
50	Turku on kansainvälinen kaupunki ja toivotamme kaikki uudet asukkaat tervetulleiksi. Huolehditaan uusien maahanmuuttajataustaisten turkulaisten kotoutumisesta kotouttamisohjelman mukaisesti.	Uuden 1.1.2025 voimaan tulevan kotoutuslain mukaan tehdään kotoutumisohjelma, jossa kuvataan kotoutumisen palvelupolut. Tämä uusi ohjelma on sovittu tehtävän työllisyysalueelle yhteisesti siten, että siihen tulee myös kuntien omat palvelut. Turun ohjelma kotoutumisen edistämiseksi on strateginen asiakirja ja voimassa vuoden 2025 loppuun asti. Se voidaan jatkossa yhdistää kaupungin johonkin muuhun strategiseen ohjelmaan.

Teema: Kestävän Kasvun Turku

Nro	Tavoite	Talousarvio 2025
55	Laaditaan visio Merellisen Turun kehittämisestä huomioiden erityisesti Länsi-Turun alue. Huomioidaan yleiskaavoituksessa läntisten alueiden uudet asumisviihtyvyyttä parantavat ja asumista lisäävät tavoitteet sekä merellisyyden	Vuonna 2024 valmistuneen vision toteutuksen toimenpiteiden ohjelmointi valmistellaan. Ensimmäiset toimenpiteet käynnistetään.
56	Varmistetaan, että Turussa toteutuu alueittain asumisen monipuolisuus. Puretaan aktiivisesti segregatiota asunto- ja maapolitiikalla.	Valmistellaan päätöksentekoon kokonaisvaltainen Turun Asuntopolitiikan asiakirja.

Teema: Korkeakouluysteistyö, yritykset ja työllisyys – Onnistuva Turku

Nro	Tavoite	Talousarvio 2025
58	Hankintaperiaatteiden päivittämisen yhteydessä varmistetaan, että pk-yrityksillä on mahdollisuus osallistua kilpailutuksiin.	Vastuullinen hankkija -koulutuksen avulla varmistetaan, että Turun kaupunki ottaa huomioon hankintastrategiaan kirjatut tavoitteet ja toimenpiteet mm. terveen kilpailun edistämiseksi. Koulutukseen osallistuneiden määrää seurataan.
60	Tehdään päätöksenteon yhteydessä yritysvaikutusten arviointi, kun asia koskettaa elinkeinoelämää. Kaikessa valmistelussa ja päätöksenteossa huomioidaan asiakaslähtöisyys. Selkeytetään kaupunkiorganisaation vastuut ns. yhden luukun periaatteen mukaisesti.	Arvioidaan tarve ja prosessi uudestaan yhdessä Business Turun, hankintayksikön ja Varsinais-Suomen Yrittäjien kanssa.
61	Turulle yhteistyö on tärkeää ja asetamme alueen yhteiset isot elinkeinopolitiikan tavoitteet yhdessä eri toimijoiden kanssa.	Varmistetaan lahjoitusprofessuurien jatkoa. Toteutetaan kansainvälinen kiihdyttämö Kestävän kehityksen teemalla kohteena meriklusteri. Tarkastellaan elinkeinopolitiikan pai-

Nro	Tavoite	Talousarvio 2025
		nopisteet vastaamaan tulevaisuudentarpeita yhdessä korkeakoulujen, elinkeinoelämän ja Business Turun kanssa. Painotetaan kärkialojen yritysten osajat tarpeita tukien Kansainvälisten osaajien työllistymistä ja työelämävalmiuksien parantamista toiminnassa.
62	Vaikutetaan aktiivisesti osaavan työ- ja koulutusperäisen maahanmuuton edistämiseen.	Tehdään toimenpidesuunnitelma ja resursoidaan tekeminen yhteistyössä työllisyysalueen sekä palvelualueiden kanssa ja toimeenpannaan suunnitelmaa mahdollisuuksien mukaan.
64	Vaikutamme aktiivisesti osaavan työ- ja koulutusperäisen maahanmuuton edistämiseen alueen yritysten osaamistarpeisiin vastaamisen varmistamiseksi.	Jatketaan toimintamallien kehittämistä ja yhteistyötä erityisesti jatkuvaan oppimiseen kytkeytyen yhdessä työllisyysalueen kanssa erityisenä kohderyhmänä kv-osaaajat.

Teema: Kärkihankkeet

Nro	Tavoite	Talousarvio 2025
65	Tiedepuiston kärkihanke, Olemassa oleva kärkihanke jatkuu, päivitetään toimenpidesuunnitelma valtuustokaudelle.	Tiedepuiston kiertotalouden tiekartan toimeenpano yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa. Circular Tiedepuiston toimenpiteiden toteutus. Kupittaa kärjen kumppanuushankkeen tuki TTT Oy:n ja kaupungin palvelusopimuksen mukaisesti. Muiden yhteistyöfoorumien valmistelu ja tätä kautta nousevat toimenpiteet ja hankkeet.
66	Keskustan kehittämisen kärkihanke, Olemassa oleva kärkihanke jatkuu, päivitetään toimenpidesuunnitelma valtuustokaudelle.	Keskustan kehittämistä jatketaan viidellä painopisteellä: Kaupallinen keskusta / Vanhakaupunki / Merellinen Turku ja Kulttuuriranta / Matkakeskukseen ja ratapihan alue / Kestävä liikkuminen keskustassa.
67	Osaamisen kärkihanke, Valmistellaan uusi Osaamisen kärkihanke, jonka tavoitteena on Turun seudun alueellisen kilpailukykyyn vahvistaminen pitkäjänteisesti osaamiseen ja tutkimukseen panostamalla sekä vastaaminen megatrendeihin kuten digitalisaatioon, kaupungistumiseen sekä ilmastomuutokseen.	Saatetaan loppuun suunnitellusti kärkihankkeen toimienpidekokonaisuus. Maan paras oppimispolku -prosessin ensimmäinen vaihe on valmis keväällä 2025 minkä jälkeen tulee laatia toimenpidesuunnitelma jatkokehitystä varten laajassa yhteistyössä. Kevään 2025 aikana pyritään tunnistamaan ne kehittämistoimet, jotka voidaan liittää osaksi peruspalvelutoimintaa esimerkiksi maahanmuuton, yrityspalvelujen tai kasvatuksen ja opetuksen kokonaisuuksissa. Käydään keskustelua strategisesta yhteistyöstä myös korkeakoulujen kanssa. Työikäisenväestön osaamistason nostamisen kehittämiskokonaisuutta tulee jatkaa ja tunnistaa kehittämisen suuntaviivat vuoropuhelussa erityisesti työllisyysalueen kanssa.
68	Yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja asuinalueiden tasapainoisen kehityksen kärkihanke, Kärkihankkeen alla toteutetaan yksinäisyyden vähentämisen ja mielenterveyden tukemisen toimenpideohjelmat valtuustokaudelle. Varmistetaan, että kotouttamis- ja syrjäytymisen ehkäisyn ohjelmilla on oikeat mittarit ohjelman tulokselliseksi toteuttamiseksi.	Työ on käynnissä ja juurruttaminen keväällä 2025 tehdään yhdessä Integraatiotoimintojen maahanmuuton ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yksiköiden kanssa sekä Lanu-muutoshankkeen kanssa.
69	Yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja asuinalueiden tasapainoisen kehityksen kärkihanke, Lähiöiden kehittämisen ensisijaiseksi tavoitteeksi vahvistetaan segregaatoin vähentäminen. Vahvistetaan kaupunkilaisten yhteisöllisyyttä ja osallistumista kaupungin kehittämiseen.	Segregaation kaupunkitasoinen toimintamalli hyväksytty (KH 6/2024). Toimintamallin jalkauttamistyötä viedään eteenpäin viidessä painopistealueessa kaupungin Integraatiotoimintojen johtamana syksyn 2024 ja kevään 2025 aikana. Kärkihanke tukee kokonaisprosessia omistajan ohjauksessa.
70	Yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja asuinalueiden tasapainoisen kehityksen kärkihanke, Asetetaan liikkumisen toimenpideohjelman tavoitteet yhdessä seurojen ja järjestöjen kanssa. Ohjelmaan yhdistetään kaikkien lasten harrastamismahdollisuuden tavoite ja seurojen avustusten uudistaminen lajien välisen-, sukupuolten-, ja alueiden tasa-arvon turvaamiseksi.	Toimenpideohjelma kärkihankkekaudelle on laadittu ja sen toteuttaminen ikäryhmäkohtaisesti etenee kohti hyväksi havaittujen ja vaikuttavien toimenpiteiden jatkon varmistamista. Toimenpiteiden jatkon resurssoinnissa hyödynnetään kaupungin ulkoisia rahoituskanavia mahdollisimman kattavasti. Liikuntapalveluiden avustusrjestelmän uudistus (Boostii, 1/2025-) otetaan käyttöön 1.1.2025. Uudistuksesta viestitään kattavasti seura- ja kuntalaiskentällä koko käyttöönottovuoden aikana. Boostii -edun (harrastekortti) sähköisen järjestelmän ensimmäinen versio julkaistaan heti vuoden 2025 alussa ja järjestelmäkehitystä jatketaan koko kalenterivuoden ajan. Kehitystyössä hyödynnetään Suomi Liikkeelle -ohjelman innovaatorahoitusta.
71	Kulttuurin kärkihanke; Valmistellaan uusi kulttuurin ja laajemmin hyvinvoinnin edistämiseen liittyvä kärkihanke, jonka toteuttamisen tueksi laaditaan toimenpideohjelma valtuustokaudelle.	Kulttuurihyvinvointipalveluita ja -tuotteita kehitetään edelleen ja kokonaisuutta ja viestintää yhtenäistetään. Etsivälle kulttuuri toiminnalle luotu toimintamalli otettu käyttöön. Kulttuurin saavutettavuutta eri kohderyhmille sekä kulttuurin es-

Nro	Tavoite	Talousarvio 2025
		teettömyyttä on edistetty usein toimenpitein. Alueellista yhteistyötä ja asukkaiden hyvinvointia on vahvistettu tuomalla kulttuuria ja taidetta lähiöihin. Asukkaiden osallisuutta edistetty eri kohderyhmissä esim. yhteisötaiteen keinoin. Turun ensimmäinen purkutaideprojekti Runosmäessä valmis ja avattu yleisölle. Kulttuuri kotoutumisen tukena –teemaa edistetty. Lasten ja nuorten kulttuurin harrastamista lisätty pilotoimalla pajatilojen käyttöönottoa ja avaamalla tiloja harrastuskäyttöön. Kulttuurin ja taiteen kohtaamista vahvistettu tuomalla kulttuuria ja taidetta kaupunkitilaan. Kulttuurin kutsuvieras -toimintamalli (Kulttuurilähete 2.0) siirretty tuetusti kulttuurin edistämisen vastuualueelle. Edistetty Linnanniemen kehittämiskonseptia ja taideohjelmaa kumppanuuksien kautta. Mahdollistettu Linnanniemeä kehittävät väliaikaiset kokeilut, taide ja tapahtumat. Kulttuurirannan konsepti valmistuu ja toimenpiteitä edistetty yhdessä Keskustan kärkihankkeen ja muiden toimijoiden kanssa. Itäisen Rantakadun taide-elementtien toteutussuunnittelu käynnistetty. Tuettu ilmastotavoitteiden saavuttamista edistämällä kestävää kulttuuria. Osallistuttu juhlavuoden 2029 valmisteluun.

Teema: Matkailu ja saavutettavuus – Tapahtumien Turku

Nro	Tavoite	Talousarvio 2025
72	Matkailun toiminnossa tavoitellaan laajempaa seudullista yhteistyötä ja tavoitteet ja rakenteet kytketään aiempaa paremmin kansalliseen Visit Finland –kokonaisuuteen.	Matkailun toiminnossa tavoitellaan laajempaa seudullista yhteistyötä ja tavoitteet ja rakenteet kytketään aiempaa paremmin kansalliseen Visit Finland –kokonaisuuteen. Paimio on mahdollisesti tulossa mukaan VTA:han, jonka toimintaa kehitetään edelleen strategian mukaisesti.
73	Tavoitellaan, että kiinnostavia, vahvoja tapahtumia niin kulttuurin, urheilun kuin tieteen aloilla on ympäri vuoden.	Tapahtumastrategian laadinta käynnissä ja strategia valmistuu kevään 2024 aikana. Uudistunut tapahtumakalenteri toiminnassa. Ympärivuotista suurtapahtumatoimintaa edistetty ja merkittäviä uusia tapahtumakauden ulkopuolelle sijoitettavia avauksia saavutettu. Tall Ships Racen valmistelu etenee suunnitelman mukaisesti.
74	Turku panostaa matkailun kehittämiseen voimakkaasti ja siinä onnistumiseksi houkuttelee alan toimijoita yhteen. Lentoaseman ja satamatoimintojen kilpailukyvyistä tulee huolehtia. Kansainvälisen matkailun kasvattaminen on yksi elinkeinopolitiikan keskeisistä tavoitteista.	Kehittämistoiminta etenee suunnitelmien mukaisesti. Fokusta siirretään erityisesti majoitus- ja lentoliikennetoiminnan puolelle, koska ne ovat edellytyksiä lisääntyneelle matkailulle. Paikallisista matkailuneuvontaa tarvitaan lisää eri tavoilla.

Teema: Turun talousraami 2021–2025 – Vahvana 2030-luvulle

Nro	Tavoite	Talousarvio 2025
79	Investointien tehokas ajallinen ja taloudellinen hallinta sekä osaava ja huolellinen rakennuttaminen ovat avainasemassa, jotta investointeja voidaan toteuttaa kestävästi.	Täydentyä
83	Kaupungin taloutta ja hallintoa sopeutetaan uudistusta vastaavien siirtyvien tehtävien verran (sote-uudistus).	Henkilötyövuosien määrää vähennetään aktiivisen henkilöstösuunnittelun avulla suunnitellusti osana sopeuttamisohjelman toimenpiteitä.
84	Talouden kestävä perusura	Kaupungin taloussuunnitelmaan on kirjattu uusia taloudellista asemaa parantavia toimenpiteitä. Tavoitteena on palauttaa kehitys lähemmäs alkuperäistä perusuraa.
85	Valmistautuminen sote-uudistuksen vaikutuksiin kaupunkitaloudessa	Vuonna 2022 yksilöitiin välittömät vaikutukset. Vuoden 2023 osalta on havaittu tarpeita vielä eräiden it-palvelujen osalta. Toimintamalli näiden osalta on sovittu yhteistyössä Varhan kanssa. Joidenkin toimintojen osalta on jouduttu toteamaan, että kustannusten siirtäminen tai skaalaaminen ei onnistu täysimääräisesti suunnitellulla tavalla. Henkilöstösuunnitelmalla on merkittävin vaikutus.
87	Menettelytapa yllättävässä negatiivisessa poikkeustilanteessa	Taloussuunnuste laaditaan jokaisen osavuositarkastuksen yhteydessä, minkä lisäksi joulukuussa laaditaan tilinpäätöksenuste. Talouteen liittyviä riskejä arvioidaan osana jatkuvaa toimintaa. Yksityiskohtaiset selvitykset käsitellään toimieliimissä osana osavuositarkastusta. Ennustetarkkuutta pyritään jatkuvasti parantamaan. Talousarvion mukaan vuoden 2025 aikana ei päädytä yllättävään negatiiviseen poikkeamaan.

Nro	Tavoite	Talousarvio 2025
88	Velkakatto	Talousennuste laaditaan jokaisen osavuositarkastuksen yhteydessä, minkä lisäksi joulukuussa laaditaan tilinpäätöksenennuste. Talouteen liittyviä riskejä arvioidaan osana jatkuvaa toimintaa. Yksityiskohtaiset selvitykset käsitellään toimitilissa osana osavuositarkastusta. Ennustetarkkuutta pyritään jatkuvasti parantamaan. Talousarvion mukaan vuonna 2025 pysytään asetetun velkakaton raameissa.
89	Verolinjaus	Kaupungin taloudellisen aseman parantamiseksi talousarvio sisältää verolinjauksesta poikkeavan esityksen. Vuoden 2025 tuloveroprosentiksi esitetään 7,1. Tämä tarkoittaa 0,2 prosenttiyksikön korotusta voimassa olevaan. Muutoksella vastataan erityisesti kasvaviin investointitarpeisiin sekä velkaantumisen seurauksena kasvaviin rahoituskustannuksiin. Verolinjaus huomioidaan talouden suunnittelussa.

Talousarviolausekkeet

Toimielin	Lauseke

Esitykset talouden tavoitteiden jatkovalmistelua varten

Toimielin	Lauseke	Vaikutus käyttötalouteen/ investointiosaan, 1 000 €
Kaupunginhallitus	Sotekiinteistöjen myynti omalle yhtiölle	-12 500
Kaupunginhallitus	Maanmyyntitulojen kasvattaminen - kaupunkiympäristö toteuttaa	-3 000
Kaupunginhallitus	Uusien kiinteistöjen ja osakkeiden myynti	-1 000
Kaupunginhallitus	Henkilöstösuunnitelman tarkistaminen	-600
Kaupunginhallitus	Tilojen kunnossapidosta karsitaan	-500
Kaupunginhallitus	Ulkoisesta vuokratilasta luopuminen / toiminnan tiivistäminen omiin tiloihin	-300
Kaupunginhallitus	Osallistuvan budjetoinnin toimintamallin arviointi	0
Kaupunginhallitus	Tyky rannekkeen: käyttö pelkästään kaupungin omiin palveluihin	-200
Kaupunginhallitus	Sairaanhoidon leikkaus työterveyshuollossa (rajataan lakisääteiseen)	-200
Kaupunginhallitus	Matkustusohjeita tarkennetaan kaupunkitasolla ja ohjataan edullisimpien vaihtoehtojen suosimiseen.	-150
Kaupunginhallitus	Henkilöstösidonnaisten erien vähennys	-43
Kaupunginhallitus	Toteutettu aktiivinen menorakenteen tarkastelu (ICT)	-500
Kaupunginhallitus	Oppilaiden laitteiden elinkaaren pidentäminen ja/tai käytön aloituksen viivästyttäminen	-100
Kaupunginhallitus	SAP SF järjestelmän käytön lopettaminen	-50
Kaupunginhallitus	Monitorin puhelinvaihteen ohjelmistosta luopuminen	-5
Kaupunginhallitus	Työpaikkailmoitusten painopiste sähköisissä kanavissa	-50
Kaupunginhallitus	Ekotuella ulkoinen rahoitus	-50
Kaupunginhallitus	Lippumyynnin komission periminen	-20
Kaupunginhallitus	Kaupungin yhteisten koulutusten järjestelykustannukset (ulkopuoliset tilat, tarjoilut)	-35
Kaupunginhallitus	Integraatiotoiminnan sopeuttaminen ulkoisista ostoista	-153
Kaupunginhallitus	Henkilöstömenojen vähentäminen kaupunkitasoisesti	-5 000

Talouden tavoitteet

Käyttötalouden ja investointien määrärahat ja tuloarviot, 1 000 € (ulkoiset erät)

Kaupunginhallitus yhteensä

Käyttötalouden sitovuustaso toimintakate	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024 muutoksin	Talousarvio 2025
Toimintatulot	82 833	82 942	84 023
Valmistus omaan käyttöön	105		
Toimintamenot	249 436	251 907	256 592
TOIMINTAKATE	-166 498	-168 964	-172 569
Muutos-%		-1,5 %	-2,1 %

Investointiosa sitovuustaso brutto	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024 muutoksin	Talousarvio 2025
Investointimenot	178 253	232 269	336 823
Rahoitusosuudet	10 087	11 785	6 200
Luovutustulot	22 171	19 700	31 500
NETTO	-145 995	-200 784	-299 123
Muutos-%		-37,5 %	-49,0 %

Kh, Konsernihallinto

Käyttötalouden osa	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024 muutoksin	Talousarvio 2025
Toimintatulot	39 621	37 126	34 649
Valmistus omaan käyttöön	90		
Toimintamenot	168 108	163 562	168 748
TOIMINTAKATE	-128 397	-126 436	-134 099
Muutos-%		1,5 %	-6,1 %

Investointiosa	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024 muutoksin	Talousarvio 2025
Investointimenot	5 388	6 242	6 350
Rahoitusosuudet			
Luovutustulot			
NETTO	-5 388	-6 242	-6 350
Muutos-%		-15,9 %	-1,7 %

Kh, Elinvoiman palvelukokonaisuus

Käyttötalouden osa	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024 muutoksin	Talousarvio 2025
Toimintatulot	5 140	5 050	1 788
Valmistus omaan käyttöön			
Toimintamenot	32 901	38 487	28 141
TOIMINTAKATE	-27 760	-33 436	-26 353
Muutos-%		-20,4 %	21,2 %

Kh, Kaupungin yhteiset toiminnot

(sisältää kaupungin yhteisiä menoja sekä maa-, tila- ja infraomaisuuteen liittyvät menot ja tulot)

Käyttötalousosa	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024 muutoksin	Talousarvio 2025
Toimintatulot	38 072	40 766	47 586
Valmistus omaan käyttöön	15		
Toimintamenot	48 428	49 858	59 704
TOIMINTAKATE	-10 341	-9 092	-12 118
Muutos-%		12,1 %	-33,3 %

Investointiosa	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024 muutoksin	Talousarvio 2025
Investointimenot	172 866	226 027	330 473
Rahoitusosuudet	10 087	11 785	6 200
Luovutustulot	22 171	19 700	31 500
NETTO	-140 608	-194 542	-292 773
Muutos-%		-38,4 %	-50,5 %

Kaupungin yhteiset toiminnot, omaisuuden hallinnan talousarviomäärärahaehdotukseen sisältyy kaupunkiympäristön rakennuttamiseen liittyvät infran, tilojen ja kiinteän omaisuuden hankinnan ja pysyvien vastaavien myynteihin liittyvät käyttötalouden ja investointien määrärahat vuodelle 2025. Kaupunkiympäristön palvelukokonaisuuden toimintasuunnitelmaan on lisätty kaupunginhallituksen palvelutilaus, mikä pitää sisällään talousarviomäärärahan kohdistamisen kaupunginhallituksen omaisuudenhallinnan tulosyksiköiltä (1602 KH/Maaomaisuus, 1603 KH/Tilaomaisuus, 1604 KH/Infraomaisuus) kaupunkiympäristön palvelukokonaisuudelle. Kaupunkiympäristön palvelukokonaisuus vastaa edellä mainittujen kokonaisuuksien toteutuksesta ja raportoinnista. Kaupungin yhteiset, omaisuuden hallinnan talousarviomäärärahoihin sisältyy lisäksi kaupungin osakkeiden ja osuuksien hankintaan liittyvät investointimäärärahat, joiden toteutuksesta ja raportoinnista vastaa konsernihallinto.